

EUROOPA
KOMISJON

EUROOPA LIIDU VÄLISASJADE
JA JULGEOLEKUPOLIITIKA
KÕRGE ESINDAJA

Brüssel, 17.6.2013
JOIN(2013) 13 final

ÜHISARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Hongkongi erihalduspiirkond: 2012. aasta aruanne

ÜHISARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Hongkongi erihalduspiirkond: 2012. aasta aruanne

SISSEJUHATUS

Pärast Hongkongi üleandmist Hiinale Rahvavabariigile 1997. aastal on Euroopa Liit ja selle liikmesriigid tähelepanelikult jälginud Hongkongi erihalduspiirkonna majanduslikku ja poliitilist arengut. Selleks et täita 1997. aastal Euroopa Parlamendi ees võetud kohustust, esitab komisjon igal aastal aruande Hongkongi erihalduspiirkonna arengu kohta. Käesolev, viieteistkümnes aruanne käsitleb 2012. aastat.

2012. aastal juhinduti edukalt Hiina ja Ühendkuningriigi ühisdeklaratsioonis ning Hongkongi põhiseaduses esitatud põhimõttest „üks riik, kaks süsteemi”. Tagatud on rahva põhiõigused ja -vabadused, õigusriik, turumajandussüsteem ning ärikeskkond.

ELi ja Hongkongi vahelised kahepoolsed suhted süvenesid, seda kinnitab ka ELi kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi Catherine Ashton juulis toimunud külaskäik, mille käigus ta kohtus Hongkongi erihalduspiirkonna valitsusjuhi Chun-ying Leungiga.

Euroopa Liit peab väga tähtsaks Hongkongi stabiilsust, majanduslikku õitsengut ja demokraatlikku arengut. EL toetab endiselt kiiret ja olulist edasiminekut üldise hääleõiguse saavutamise suunas, nagu on sätestatud Hongkongi erihalduspiirkonna põhiseaduses ja nagu soovib Hongkongi rahvas.

POLIITILINE ARENG

2012. aastal toimus Hongkongis mitmeid olulisi poliitilisi sündmusi: 25. märtsil valiti uus valitsusjuht, 1. juulil astus ametisse uus valitsus ning 9. septembril valiti uus seadusandlik kogu. Esimest korda Hongkongi ajaloo jooksul vahetusid samal aastal valitsus ja seadusandlik kogu.

Valitsusjuhi valimised viis läbi valimiskogu, kuhu kuulusid esindajad ettevõtluse, erialasektorite ja kodanikuühiskonna ning piirkondliku ja seadusandliku kogu tasandi poliitikute hulgast. Nendeks valimisteks tõsteti valimiskogu suurus 800 liikmelt 1200-le. Valitsusjuhi kohale kandideerinutest kolm ületasid valimiskünnise. Valimiskampaania oli kõigist varasematest elavam, korraldati korralikke kampaaniaüritusi ja oli tõhus meediakajastus, toimus kaks valimisdebatti ning hoolimata kodanike vähesest võimalusest valimistulemusi mõjutada oli avalikkus tugevalt kaasatud.

Valimiskampaaniat iseloomustas mõningane poleemika, nende hulgas peamisi kandidaate puudutavad süüdistused. Skandaalid muutsid avalikku arvamust, mis kahjustas esialge favoriidi Henry Tangi positsiooni.

Valimistel antud 1132 häälest sai 689 häält (60,9 %) Chun-ying Leung, 285 (25,2 %) Henry Tang ja 76 (6,7 %) Albert Ho. Valimiskogu registreeris 82 kehtetut hääletusedelit, neis 75 olid tühjad. Chun-ying Leungi valimisel Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse neljanda ametiaja valitsusjuhiks saatis ELi kõrge esindaja ja komisjoni asepresident Catherine Ashton

avalduse, milles õnnitles uut valitsusjuhti ning avaldas lootust, et ELi ja Hongkongi vahelised suhted Chun-ying Leungi ametiajal süvenevad. Hiina peaminister Wen Jiabao nimetas 28. märtsil Chun-ying Leungi valitsusjuhi ametisse valitsuse neljandaks ametiajaks.

Hiina president Hu Jintao oli eesistujaks 1. juulil toimunud valitsusjuhi ametisse vannutamisel, mil tähistati ka üleandmise 15. aastapäeva. Ametisse astumise kõnes lubas valitsusjuht Leung „kindlustada Hongkongi põhiväärtusi: kaitsta õiglust ja kodanike õigusi, tagada õigusriigi põhimõtete järgimine, aus valitsemine, vabadus ja demokraatia.” Ta lubas ka „põhiseaduse sätete ja Hiina Rahvakongressi alalise komitee asjakohaste otsustega kooskõlas edendada demokraatlikku poliitilist süsteemi.” EL tervitab neid lubadusi.

Seadusandliku kogu valimisteks tõsteti selle liikmete arvu seniselt 60-lt 70-le; kohad jagunevad võrdselt otsevalimiste teel geograafilistest valimisringkondadest ja enamushääletuse põhjal funktsionaalringkondadest valitute vahel. Geograafiliste valimisringkondade esindajad valitakse proportsionaalse esindatuse põhimõttel. Viis lisaliiget valiti geograafilistest valimisringkondadest ja veel viis liiget, nõndanimetatud „super legislators”, valiti üldiste valimiste käigus piirkonnakuberneride hulgast uuest (teisest) funktsionaalringkonnast. Esimest korda on korraga rohkem kui pooled seadusandliku kogu liikmed valitud otsevalimiste teel, mis annab praegusele seadusandliku kogu koosseisule varasematest suurema demokraatliku legitiimsuse.

70 kohale kandideeris umbes 287 kandidaati 17 parteist ja huvigrupist. 9. septembril oli valimisaktiivsus viies geograafilises valimisringkonnas 53 %, mis oli kõrgem 2008. aasta seadusandliku kogu valimistel osalemise aktiivsusest (45 %), aga madalam 2004. aasta valimiste omast (55,6 %). Valimiste statistika näitas järgmist: geograafilised valimisringkonnad (35 kohta): 3,47 miljonist registreeritud kodanikust käis valimas 53 %, piirkonnanõukogu (teine) funktsionaalringkond (niinimetatud „super seats”) (5 kohta): 3,22 miljonist registreeritud kodanikust käis valimas 51,9 %; 14 valitud traditsioonilist funktsionaalringkonda (30 kohta): 216 979 registreeritud kodanikust käis valimas 69,6 %. Valimiste korraldust on üldiselt positiivselt hinnatud. Meedia ja teised kanalid teatasid valitsuse teabevahetuse keskasutuse valimiskampanias osalemisest läbi üldsusele tehtud avalduste ja kandidaatide heaks lobitöö tegemise.

Valitsevad parteid võitsid 43 kohta (17 geograafilist, 24 funktsionaalset ja 2 nn „super seat”-kohta), saavutades peaaegu kahekolmandikulise enamuse. Nende seast jäi Hongkongi edendamise demokraatlik ühendus (DAB) kõnealuse legislatuuriperioodi suurimaks parteiks, saades seadusandlikus kogus 13 kohta. Partei endine esimees Jasper Tsang Yok-sing valiti tagasi seadusandliku kogu presidendiks. Opositsiooni demokraatlik leer sai legislatuuriperioodi seitsmekümnest kohast 27 (18 geograafilist, 6 funktsionaalset ja 3 „super seat”-kohta), mis on piisavalt suur vähemus, et blokeerida põhiseaduse muudatusi.

Sõltumatu korruptsioonivastane komisjon (ICAC) sai 2011. aasta novembris toimunud piirkonnanõukogu valimiste kohta 2 281 kaebust. 1 614 neist kaebustest puudutasid valimistulemuste võltsimist, 1 604 kaebust oli väärt edasist uurimist. 2012. aasta novembriks oli 45 isikule esitatud süüdistus valimistulemuste võltsimise asjus, neist 38 jõudis süüdimõistva otsuseni. ICAC lõi erirühma, mis uuris valimistulemuste võltsimise kohta esitatud kaebusi, kuid ei leidnud laialdast ega organiseeritud pettust. Oma esimeses kõnes seadusandlikule kogule tõi valitsusjuht Leung kõige olulisemana välja mõistlike hindadega eluasemete, vaesuse, eakate, Hongkongi vananeva elanikkonna ja keskkonna teemad. Valitsusjuht ütles ka, et ta töötab selle nimel, et saavutada 2017. aasta valitsusjuhi valimisteks konsensus üldiste valimiste ettepaneku esitamiseks. Mõned seadusandliku kogu liikmed

võtsid valitsusjuhi prioriteetsed valdkonnad vastu väga kriitiliselt ja kasutasid kohati otsustamise takistamiseks venitamistaktikat. Valitsusjuht langes korduvalt ka meedia kriitika alla, mis osaliselt oli tingitud väidetest, et ta on lasknud oma maja ilma ehitusloata ümber ehitada. 30. aprillil valitsuse eelmises koosseisus teatavaks tehtud plaan lisada koolide õppekavva moraali- ja riigiharidus sai tugeva vastupanu osaliseks. 7. juulil asutati vanemate riigihariduse huvirühm, et seista riigihariduse õppekavasse lisamise vastu. Rühmituse väitel osales 29. juulil üle 90 000 inimese meeleväljendusel, mille eesmärk oli õhutada valitsust plaani peatama. 8. septembril teatas valitsus, et riigihariduse aine ei saa osaks kohustuslikust õppekavast ning koolid võivad lähtuda oma ametialasest nägemusest, et otsustada, kas seda rakendada või mitte. Kuu hiljem teatas valitsus, et moraali- ja riigihariduse õppeaine juhendi koostamine peatatakse ametlikult ning et valitsus ei nõua koolidelt selle järgimist ega kasuta seda koolide inspekteerimise alusdokumendina.

Õigusriigi põhimõtete järgimine ja kohtusüsteemi sõltumatus olid jätkuvalt avaliku arutelu teemaks. Valitsusjuht ja justiitsminister rõhutasid mitmel korral Hongkongi põhiväärtuste kaitsmise ning regiooni investoritele atraktiivsena hoidmise vajalikkust. Endise justiitsministri sõnavõtt, milles ta seadusandliku kogu ja meedia meelest seadis kahtluse alla kohtute sõltumatuse keskvalitsusest, tõi kaasa poleemika. Praegust justiitsministrit kritiseeriti, kui ta tegi ettepaneku, mille kohaselt viimase astme kohus peaks enne apellatsioonikaebuse asjus otsuse langetamist paluma Rahvakongressi alalisel komiteel tõlgendada komitee varasema tõlgenduse õigusmõju.

Püsib siiski üldmulje, et kõik asjaosalised toetavad ja järgivad kohtusüsteemi sõltumatuse ja õigusriigi põhimõtteid. Välisettevõtted viitavad jätkuvalt Hongkongi kohtusüsteemi sõltumatusele kui ühele peamisele põhjusele Hongkongis äritegevuse alustamiseks. Juriidiliste kutsealade esindajad, sh kohtunikud, juristid ja advokaadid, on sageli astunud samme kindlustamiseks ja arendamiseks Hongkongi kohtusüsteemi ja üldiseid õigusriigi põhimõtteid.

Vahendusseadus võeti vastu 2012. aasta juunis ning hakkas kehtima 2013. aasta 1. jaanuarist. See pakub õiguslikku raamistikku vahendustegevuseks Hongkongis ning selle keskseks punktiks on konfidentsiaalsuse kaitsmine.

2012. aasta septembris asutas Hiina rahvusvaheline majanduse ja kaubanduse vahekohtukomisjon (CIETAC) esimese Mandri-Hiinast väljapoole jääva haru – CIETACi Hongkongi vahekohtu. Justiitsminister Rinsky Yuen ütles, et selle vahekohtu kohalolu koos kohtu Rahvusvahelise Kaubanduskoja rahvusvahelise vahekohtu Aasia kontoriga kindlustab Hongkongi staatust rahvusvahelise vahenduskeskusena. Hongkongi positsioon seaduskaitsekeskusena tugevnes veelgi tänu 2012. aasta detsembris seal avatud Haagi rahvusvahelise eraõiguse konverentsi Aasia – Vaikse ookeani piirkonna kontorile.

28. märtsil võitis Hongkongi valitsus apellatsioonikaebuse madalama astme kohtu otsuse vastu, mille kohaselt anti välismaalastest koduabilistele õigus taotleda Hongkongi alalist elamisluba, kui nad olid seitse aastat riigis seaduslikult elanud. Kohtunikud lükkasid ühehäälselt tagasi väited, et sisserändeseaduse sätteid, mis takistavad välismaalastest koduabilistel alalist elamisluba saamast, on põhiseadusega vastuolus.

2012. aastal kasutasid Hongkongi elanikud jätkuvalt oma sõna- ja ühinemisvabadust, mida kinnitasid ka iga-aastased 4. juuni ja 1. juuli marsid, meeleväljendused riigihariduse õppekava vastu ja soolise võrdsõulisuse poolt ning mitmed kogunemised muude teemade arutamiseks.

Korraldajate sõnul osales 4. juuni küünalde süütamisega mälestustseremoonial üle 180 000 inimese, mis on suurim osalejate arv pärast 1989. aastat. 1. juulil, paar tundi pärast Hiina president Hu eesistumisel toimunud valitsusjuhi ametisse vannutamist, kogunes tänavatele sadu tuhandeid kodanikke, kes väljendusvabadust kasutades väljendasid pahameelt, muu hulgas aeglase demokraatiseerimisprotsessi ja Pekingi Hongkongi poliitikasse sekkumise, Leungi aususe, tõusvate kinnisvarahindade ja Mandri-Hiina inimõiguste küsimuste üle. Ürituse korraldajate hinnangul oli osalejaid 400 000, politsei sõnul 63 000.

Valdav enamik meeleavaldusi olid rahumeelsed ja üldiselt reageeris politsei neile proportsionaalselt. Meedia, sh digitaalne meedia, oli jätkuvalt vaba ning kajastas sündmusi mitmest vaatenurgast. Ometi kasvas mulje, et nii trüki- kui elektrooniline meedia rakendavad enesetsensuuri, seda eriti Mandri-Hiinat puudutavaid sündmusi kajastades. 2012. aasta oktoobris Hongkongi ülikooli läbiviidud arvamusküsitlus näitas, et 24 % vastajatest pidas ajakirjandusvabadust ebarahuldavaks.

MAJANDUSLIK JA KAUBANDUSLIK ARENG

Hongkong jäi kindlalt maailma üheks juhtivaks finantskeskuseks ja oluliseks kauplemisskeskuseks Aasias. Ta jäi kaubavahetus- ja investeerimisvõraks Mandri-Hiina ning oli Hiina vääringu, renminbi (RMB) rahvusvahelistumise peamiseks katsetusalaks. Hongkong meelitas jätkuvalt tohutuid välismaiseid otseinvesteeringute voogusid ning teda hinnati kõrgelt paljudes rahvusvahelistes majandusvabaduse ja -arengu uuringutes¹.

Vaatamata Hongkongi majanduslikele saavustele jätkas valitsus Hongkongi majandusbaasi tugevdamist. Valitsusjuht teatas, et majandusarengule rakendatakse „ennetavat” lähenemist ning võrreldes eelneva valitsusega rakendatakse rohkem riiklikke ja otseseid meetmeid. Oma avalduses rõhutas ta eriti meetmeid vaesuse vähendamiseks Hongkongis, eakate toetamiseks ning madala ja keskmise sissetulekutega elanikele kättesaadavate hindadega eluasemete kindlustamiseks.

Uus valitsusjuht on mitmel korral olulise kasvustrateegiana rõhutanud majanduslikku integratsiooni Mandri-Hiinaga. Hongkongi eelispositsioon suurema Hiina turu sees mõjutas Hongkongi majandust positiivselt, kuid 2012. aastal paljastus mitmeid integratsioonist tulenevaid majanduslikke pingeid. 2012. aastal sai turismindus suurt tulu 35 miljonist Mandri-Hiina turistist, kuid need turistid seadsid kohaliku infrastruktuuri raskesse olukorda. Mandri-Hiinast pärinevaid ostjaid süüdistati kinnisvarahindade tõusus, mis teravdas olukorda ülekuumenenud kinnisvaraturul. Hongkongi sünnitama suunduvate Mandri-Hiinast pärinevate rasedate juurdevool avaldas survet linna tervishoiusüsteemile. Sellised probleemid tekitasid valitsusele üld- ja valdkonnapoliitilisi probleeme ning viisid avaliku arvamuse Mandri-Hiinast langusesse.

2012. aastal kasvas Hongkongi majandus ainult 1,4 %, sest nõrk ümbritsev majanduskeskkond mõjutas eksporti. Kasv Mandri-Hiinas ja tugev kodumaine nõudlus leevendasid väliste faktorite negatiivset mõju. 2011. aastal oli SKP kasv 4,9 %. Hoolimata

¹ Teist aastat järjest paigutas Maailma Majandusfoorum Hongkongi oma iga-aastases majandusarengu raportis maailma 62 juhtiva finantssüsteemi ja kapitalituru hulka. Üheksateistkümnendat aastat järjest oli Hongkong Heritage Foundation'i majandusvabaduse indeksis majandusvabaduse poolest esikohal. UNCTADi 2012. aasta maailma investeerimisraporti kohaselt oli 2011. aastal otseste välisinvesteeringute sissevool Hongkongi 83 miljardit USA dollarit, millega oli ta maailmas suuruselt neljas investeeringute vastuvõtja.

madalamast kasvumäärast paistis majandus silma enam-vähem täieliku tööhõive ja alanenud inflatsioonisurvega. 2012. aastal jõudis töötuse määr 3,3 %ni. Tarbijahinnaindeks langes 5,9 %lt esimeses kvartalis 3,8 %le neljandas kvartalis.

Arenenud majandusega riikide finants- ja majandusprobleemide keskel sattusid aktsiad olulise surve alla. Hiina kommunistliku partei 18. Rahvakongressiga kaasnenud võimuvahetus mõjutas samuti investorite suhtumist. Aktsiate hinnad langesid ja kauplemine vähenes. Esmasturul oli ka fondidega kauplemine märgatavalt vaiksem. 2012. aastal kaotas Hongkongi börs pärast kolme aastat oma positsiooni maailma suurima IPO- (esmise avaliku aktsiamüügi) turuna. Vastavalt keskvalitsuse plaanile RMB järk-järgult rahvusvahelistada on Hongkong Mandri-Hiina abiga saanud RMB suurimaks *offshore*-turuks. Hongkongis oli suurim RMB-hoiuste kogum väljaspool Hiinat: 2012. aasta lõpu seisuga oli RMB-hoiuseid ja väljastatud RMB-hoiusesertifikaate kokku 720 miljardit RMBd. 2012. aastal teostasid Hongkongi pangad RMB piiriüleseid kaubandusarveldusi rohkem kui 2,6 triljoni RMB väärtuses: võrreldes 2011. aastaga oli tõus 37 %. 2012. aasta lõpus ületasid Hongkongi väljaantud lunastamata RMB-võlakirjad 230 miljardi piiri; võrreldes 2011. aastaga oli tõus 62 %. Hongkongi RMB *offshore*-turg on ehitanud üles oma infrastruktuuri ning kujunenud investeerimisvahendite mitmekesisuse ja likviidsuse poolest valitsevaks. Kuigi Hongkongil on suur esimesena tegutseja eelis, näeb ta ette konkurentsi suurenemist, sest keskvalitsus on järk-järgult avanemas ka RMB-tehingutele teiste finantskeskustega, näiteks Londoni, Singapuri ja Taipeiga.

Vastusena USA Föderaalreservi teostatud kvantitatiivsetele lõdvendusmeetmetele reageeris Hongkongi rahandusamet (HKMA) kiiresti, muutes pankadele hüpoteeklaenu andmisel kehtivaid juhiseid rangemaks. Aasta jooksul sekkus rahandusamet korduvalt rahaturul toimuvasse, et kaitsta Hongkongi dollari ja USA dollari seotud vahetuskursi süsteemi. Rahandusamet teatas, et valuuta stabiilsuse säilitamiseks oli tal võimalus osta piiramatus koguses USA dollareid. Vaatamata rahapoliitika karmistamise püüdlustele jätkas kinnisvaraturg 2012. aastal kuumenemist, tehingute arv ja hinnad tõusid märgatavalt. 2012. aastal tõusid kinnisvarahinnad 25 %; 2007. aasta madalaima seisuga võrreldes on hinnad kahekordistunud. Elamukinnisvara hindade järsk tõus põhjustas sotsiaalseid pingeid ning sundis uut valitsust tunnistama taskukohase hinnaga eluasemeid võtmetähtsusega poliitiliseks prioriteediks.

Kinnisvaramulli ohu vähendamiseks rakendas Hongkongi valitsus eelarvemeetmeid, millega vähendati ennekõike spekulantide ja mitteresidentidest ostjate poolset nõudlust. 27. oktoobril esitas valitsus ettepaneku tõsta riigilõivu ja lisaks kehtestada veel 15 % riigilõiv korporatiivsetele ja mitteresidentidest ostjatele. Ametisse asumise järel teatas valitsusjuht Leung kümnest meetmest, mille eesmärk on lühemas ja keskpikas perspektiivis suurendada maa ja eluasemete pakkumist. Täiendav lühikese tähtajaga pakkumine 2012. aastal oli liiga väike, et erakordselt madalate intressimääradega keskkonnas hindu märkimisväärselt korrigeerida. Veel mõned 2012. aastal võetud pakkumismeetmed peaksid hindu mõnevõrra langetama 2013. aastal.

Seadusandlikus tegevuses võeti 2012. aasta juunis pärast pikki konsultatsioone ja korduvaid muudatusi vastu konkurentsiseadus. Paljusid seaduse sätteid, sh komisjoni loomist, hakatakse rakendada alles 2013. aastal. Hongkongi konkurentsioigus ei sisalda üldiseid ühinemist käsitlevaid sätteid mujal kui telekommunikatsioonisektoris ning tervelt 570 avalik-õiguslikku asutust on seaduse kohaldamisalast välja jäetud.

Välissuhetes rõhus Hongkong oma kauplemispartneritega vabakaubanduslepingute sõlmimisele. Hiina ja Uus-Meremaaga ning Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooniga (EFTA) vabakaubanduslepingute sõlmimise järel allkirjastas Hongkong 7. septembril 2012. aastal vabakaubanduslepingu Tšiiliga. Hongkong otsib ka võimalust ühineda piirkonna käimasolevate algatustega, et hoida oma kohta piirkondliku kaubandusliku sõlmpunktina, muu hulgas luues ASEANiga ametlikud kaubandussidemed. Valitsus jätkab investeringute edendamist ja soovib sõlmida kolmandate riikidega investeringute kaitse lepinguid, et kindlustada parem kaitse oma ettevõtetele ja meelitada ligi välisinvesteeringuid. Käivad läbirääkimised Venemaa ja Uus-Meremaaga, investeerimisläbirääkimised Tšiiliga algavad pärast vabakaubanduslepingu jõustumist.

29. juunil 2012. aastal allkirjastasid Hiina ja Hongkong tihedama majanduspartnerluse kokkuleppe (CEPA) IX kaasanne, et viia ellu majandusliku integratsiooni meetmeid ja hõlbustada kahe poole vahelist koostööd. Uusima kaasandega kehtestati 43 teenuste liberaliseerimise ja kaubanduse hõlbustamise meetet ning liberaliseeriti veelgi enam turule sisenemise piiranguid 21 olemasolevas sektoris. Keskvalitus on lubanud 2015. aasta lõpuks teenused Hongkongile täielikult liberaliseerida. Mandri-Hiinas oli CEPA rakendamine mitmes sektoris siiski jätkuvalt keeruline ning selle tulemusena ei saanud Hongkongis baseeruvad ettevõtted – sh ka ELi ettevõtted – alati kõiki CEPAst tulenevaid võimalusi täiel määral kasutada.

EUROOPA LIIDU JA HONGKONGI SUHTED JA KOOSTÖÖ

2012. aastal jätkus Euroopa Liidu ja Hongkongi kahepoolsete suhete ja koostöö süvenemine. Hongkong on piirkonnas endiselt oluline partner ning ELi ja Mandri-Hiina vaheliste kaubandus- ja investeringuvoogude tähtis vahendaja.

2012. aastal hoidis EL oma positsiooni Mandri-Hiina järel Hongkongi suuruselt teise kaubanduspartnerina. 2012. aasta seisuga oli Hongkong ELi suuruselt 20. kaubanduspartner. Kahepoolne kaubavahetus ELi ja Hongkongi vahel kasvas 2012. aastal stabiilselt 5,9% ja tõusis 44,2 miljardi euroni.

EL oli suurim Hongkongis asuvate välisfirmade päritolupaik ja tal on 2012. aasta juuni seisuga seal 453 piirkondlikku peakorterit, 740 piirkondlikku ja 697 kohalikku filiaali. ELi ettevõtted tegutsevad paljudes sektorites, peamiselt finants- ja äriteenuste, kaubavahetuse, logistika, ehituse ja jaekaubanduse alal. Muuhulgas mängivad ELi ettevõtted olulist rolli Hongkongi pangandus-, kindlustus- ja väärtpaberisektoris. Hongkong on jätkuvalt ühe suurima Euroopa ärikogukonna asupaik Aasias ja meelitab endiselt paljusid Euroopa kodanikke sinna elama ja töötama; 2012. aasta lõpus oli selliseid inimesi 31 390.

ELi otseinvesteeringute sihtkohtade populaarsuse nimekirjas oli Hongkong seitsmendal kohal: 2011. aastal oli Hongkongi suunatud investeeringuid 124 miljardi euro ulatuses ehk 2 % ELi välismaiste otseinvesteeringute kogumahust. Teisalt kasvasid viimastel aastatel Hongkongi investeeringud ELi järsult. 2011. aastal oli Hongkong USA, Šveitsi ja Kanada järel investeringuvoogude poolest suuruselt neljas välismaiste otseinvesteeringute tegija ELi. Otsesed vood Hongkongist ELi olid 6,5 miljardit eurot ning Hongkongist pärinevate investeeringute kogumaht oli 63,9 miljardit eurot.

Hongkong on jätkuvalt EList Mandri-Hiinasse ning vastupidi liikuvate välismaiste otseinvesteeringute tähtis sõlmpunkt. Sellele aitavad kaasa Hongkongi lähedus ja hästitoimivad ärisuhted Mandri-Hiinaga, Hongkongi maksusüsteem, kvaliteetteenuste

pakkujate olemasolu finants-, raamatupidamis- ja õigusabivaldkonnas ning ka järjest rohkemate ELi ja Mandri-Hiina ettevõtete kohalolu. Lisaks pakub Hongkong ideaalset keskkonda investeringukapitali leidmiseks või äritegevuse laiendamiseks, olgu see siis esmase avaliku noteerimise, mitmel väärtpapieribörsil noteerimise või võlakirjamissiooni (sealhulgas renminbis nomineeritud võlakirjad) kaudu.

3. detsembril 2012 toimus Brüsselis kuues kohtumine Euroopa Liidu ja Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse struktureeritud dialoogi raames. Struktureeritud dialoog on hästi toimiv alus, mille põhjal EL ja Hongkong saavad arutada ühist huvi pakkuvaid küsimusi. Kohtumisel käsitleti laia küsimuste ringi: majandussuhteid, kaubandust ja investeringuid, lennundust, keskkonda, innovatsiooni ja hariduskoostööd, finantsteenuste regulatsiooni, konkurentsiseaduseid ja tolliküsimusi.

2012. aasta novembris käivitas üheksas ühine tollikoostöö komitee intellektuaalomandi õiguste kaitse kõrgetasemelise koostöö ja algatas Hongkongi osalemise ELi ja Hiina „mõistlike ja ohutute kaubateede” projektis. EL jätkas võimaluste otsimist, et pidada ettevalmistavaid kõnelusi võimalikust koostööst säästude maksustamise teemal, võttes arvesse hiljutisi rahvusvahelisi arenguid maksuametite vahel toimuva infovahetuse alal ja vajadust luua rahvusvahelisel tasandil võrdsed tingimused.

2012. aastal toimus mitmeid kõrgetasemelisi ELi institutsioonide külastusi Hongkongi erihalduspiirkonda, nende hulgas kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi Catherine Ashton'i juulikuine külaskäik, jaanuaris toimunud siseturu ja teenuste voliniku Michel Barnier' külaskäik ning veebruaris toimunud kaubandusvolinik Karel De Gucht'i külaskäik. Aprillis käis Hongkongis Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee delegatsioon. Regulaarsed kõrgete ametnike külastused on aidanud edasi viia ka märkimisväärseid vahetusi ühist huvi pakkuvates valdkondades, nagu finantsteenuste reguleerimine, makromajanduslikud probleemid, tarbija- ja tervisekaitse ning mitmekeelsus. Samuti on koostööd aidanud parandada Hongkongi külastanud Euroopa Parlamendi liikmete delegatsioonid.

Meetmetes, mida korraldas Hongkongi Euroopa Kaubanduskoja juhitud ja ELi kaasrahastatav ELi äriteabeprogramm Hongkongi ja Macau jaoks (EUBIP), said prioriteetseteks üritused, mis olid seotud ELi vastusega võlakriisile, samuti finantsteenuste reguleerimise, keskkonna ja kliimamuutuste, CEPA ning kaubandussuhetega ELi ja Hiina vahel. Ettevõtlusnõukogud sektoritele, milles Euroopa ettevõtjatel ja tööstusel on juhtiv positsioon, näiteks informatsiooni- ja kommunikatsioonitehnoloogia, luksuskaubad, tarbekaubad ja finantsteenused, pakkusid olulist ettevõtetepoolset sisendit valitsustevahelisse arvamustevahetusse. EUBIPi programm lõpetati 2012. aasta novembris; selle põhitegevuse võtab üle ECC ning 2013. aastal alustatakse jätkuprojektiga.

Selleks et Hongkongiga sidemeid tihendada, on ELi ja tema liikmesriikide diplomaatilised esindused selles piirkonnas suurendanud avaliku diplomaatia jõupingutusi eesmärgiga muuta ELi Hongkongis nähtavamaks ja anda teavet ELi eri valdkondade poliitika kohta. Nende hulka kuuluvad kaubandus- ja õigusloomepoliitika, energia ja kliimamuutused, finantsteenuste regulatsioon, tolliküsimused, soolise võrdõiglikkuse poliitika, kultuuridevaheline dialoog, akadeemilised teemad ning ELi roll maailmas.

ELi diplomaatilised esindused on teinud ka tihedat koostööd, et tugevdada inimestevahelisi kontakte ja edendada akadeemilisi vahetusi sellise ühistegevuse raames nagu ELi kõrgharidusmess, ELi filmifestival ning algatus Euroopa keelte aus hoidmiseks.

1. septembril 2012 alustas tegevust Hongkongi ELi akadeemiline programm. Konsortsiumisse kuuluvad Hongkongi baptistlik ülikool, Hongkongi Hiina ülikool, Hongkongi ülikool ja Lingnani ülikool. Programmi eesmärk on edendada akadeemilist uurimistööd, arendada teavitustegevust suurendamaks ELi nähtavust ja tugevdada akadeemilist koostööd ELi kõrgharidusasutustega.

1. oktoobri laevaõnnetuse järel saatis ELi kõrge esindaja kaastundeavaldused 39 ohvri omastele. Ta kasutas võimalust rõhutamaks, kui väga EL hindab Hongkongi sõbra ja partnerina.

EL arendab ka edaspidi oma suhteid Hongkongi erihalduspiirkonnaga, tugevdab majandus- ja kaubandussidemeid, süvendab koostööd äriühingute ja kodanikuühiskonnaga ning edendab liikuvust ja vahetusi Hongkongi elanikkonnaga.